

Oružje

Maloletnicima se zabranjuje nošenje vatrenog oružja (puške, ručno oružje, itd.). Nošenje **automatskih noževa**, koji se otvaraju jednom rukom, na pr. noževa marke "Spyderco", i tzv. "leptirastih" noževa je zabranjeno ako su ovi, kada su otvoreni, duži od 12 cm. sa sečivom dužine 5 cm.

Predmeti omišljeni da bi naneli povredu (bokser, pendrek-palica, bodež, "nunčaku" ili čake, itd.) su izričito zabranjeni.

Namerna upotreba predmeta svakodnevne upotrebe (palica za bezbol, "kuter", flaša, itd.) u cilju nanošenja povrede je takodje zabranjena.

U skladu sa školskim propisima kantona Vo (canton de Vaud), učenici ne donose opasne predmete u školu.

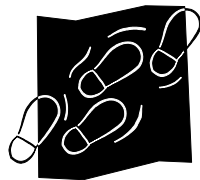
Javna mesta

Maloletnici podležu istim pravilima kao i odrasli kada je u pitanju ponašanje na javnom mestu. Na javnom mestu, pored kaznenih odredbi, policijski propisi zabranjuju:

■ nepristojno ponašanje i svaku povredu morala, i isti podležu kažnjavanju,

■ nepristojno odevanje, ■ zagadjivanje javnog prostora i nansošenje štete na bilo kakav način javnom ili privatnom prostoru,

■ da deca imaju uza se bilo kakav predmet ili sredstvo, koji predstavljaju opasnost.

Preporučuje se odraslima i omladini da uvek imaju pri sebi legitimaciju ili neku ispravu kojom mogu dokazati svoj identitet.

Biti roditelj: bitna uloga

Deca i mladi, do punoletstva (18 godina), potpadaju pod odgovornost roditelja ili pod odgovornost zakonskog zastupnika koji se o njima stara. Ovo uputstvo ne pruža nikakav "gotovi recept". Ono jedino ima za cilj da podseti roditelje na ono što zakoni predviđaju o maloletnicima. Ova brošura pomaže da se utvrde orijentacione tačke i da se podrži dijalog koji je neophodan za uspostavljanje vaspitnih pravila a da se pri tom imaju u vidu dužnosti i prava dece.

Biti roditelj nije uvek lako i čitanje ovog podsetnika može da podstakne mnoga pitanja. Da bi se o njima govorilo, uvek je moguće obratiti se stručnjacima-profesionalcima iz sektora školskog, socijalnog ili vaspitnog, policiji, službi za zaštitu omladine ili određenim udruženjima i ustanovama. Dva dole upisana telefonska broja takodje mogu olakšati taj postupak.

Nadležna lica, ustanove i službe u regionu:

- **Service de la protection de la jeunesse (SPJ)** (Služba za zaštitu omladine) +41 21 557 94 69
- **Urgences (Hitna služba)** 117 ili **Polices municipales** (Opštinske policije)
- **Sekretarijati škola**
- **www.chablaisfamille.ch** : « sajt » (adresa) namenjen(a) porodicama

Pomoć mladima:

- **147** : služba na raspolaganju da sasluša mlade
- **www.ciao.ch** : « sajt » (adresa) namenjen(a) omladini

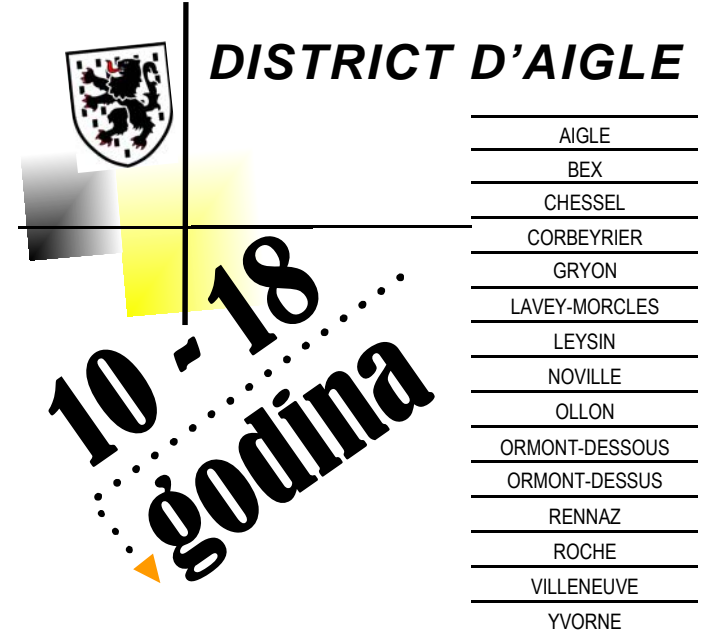
Merodavne pravne osnove (skraćeno)

CC art 272; LADB art. 50 et 51; RADB art. 40; CP art. 82 à 99, 111 à 115, 117 à 136, 177, 180 à 194, 221 à 226; LF sur l'alcool art. 41; Rgt d'application loi scolaire VD art. 176 et 180; LSup, art. 19; RGP art. 38, 74 et 105; LTP art. 51; Loi VD sur les armes, art. 24; Larm art. 8 et 9; Loi VD sur le cinéma art. 36 et 42; Loi VD sur les activités économiques, art. 73 et 74; Convention VD-GE sur les âges d'admission au cinéma; Convention ONU relative aux droits de l'enfant; Jurisprudence du TF; <http://www.police.vd.ch/arme.htm>; <http://www.aigle.ch/police>

Odgovorni izdavači

Ville d'Aigle / Greffe municipal

www.aigle.ch

<< Roditelji i deca duguju međusobno jedni drugima pomoć, obzire i poštovanje (...). >>

(izvod iz Švajcarskog građanskog zakonika)

Mali podsetnik za roditelje

Kako raste, dete stiće sve veću slobodu i nova iskustva. Da bi mu se pomoglo da raste i da bi se dete zaštitilo, a takodje i da bi se pružila podrška roditeljima u njihovom vaspitnom zadatku, vlast je propisala zakone. Oni su osnovna orijentacija i ova brošura sadrži odredjen izbor iz tih zakona.

Uz podršku školskih ustanova grada Aigle, Bex, Ollon, les Ormonts-Leysin i Villeneuve

© Ville d'Aigle 2005. Zadržano pravo reprodukovanja

Alkoholna pića

Zakon zabranjuje prodaju i ponudu alkoholnih pića mladima ispod **16 godina starosti**.

■ Pivo i vino : prodaja i uručivanje moguće iznad 16 godina starosti

■ Alkopops (mešavina jakog alkoholnog pića i limunade), kokteli, aperitivi i destilovana pića: prodaja i uručivanje moguće iznad **18 godina starosti**.

Pored školskih propisa, i policijski propisi izričito napominju da « deca uzrasta za obavezno školovanje ne troše alkoholna pića i ne puše ».

10 - 18 godina

Droge

Zakon zabranjuje proizvodnju, uručivanje, prodaju, kupovinu i korišćenje svake droge, bilo da se radi o "lakim" drogama (hašiš, "trava", marihuana, kanabis, itd), sintetičkim (ekstazi, itd) ili "teškim" (kokain, itd). Informacije, saveti i savetovanje: Espace Prévention Aigle, Av. des Glariers 20, 1860 Aigle

+41 24 468 40 40

Informacije, saveti i savetovanje: Azimut, Centre de compétences dépendances, Av. de la Gare 14, 1880 Bex +41 24 463 03 77

Sasvim je izvesno da su droge opasne po zdravlje. One počinju da bivaju privlačne vrlo rano, pa stoga treba obratiti pažnju na svaki znak koji možda ukazuje na početak korišćenja droge (manjak motivacije, odsustvovanje od škole, itd.).

Javni lokali

■ Mladi ispod 16 godina starosti, bez pratnje zakonskog zastupnika nemaju pristup u **kafane, restorane, tea-room lokale ("kafiće"), barove, pabove i diskoteke**, osim ako imaju **pismenu dozvolu za to**. Dozvola može da glasi isključivo

- za vreme do **18h.** za one između **10 i 12 godina**,

- za vreme do **20h.** za one između **12 i 16 godina**.

Dozvola mora da nosi datum i potpis, ime i prezime, adresu i broj telefona roditelja, ime i prezime i datum rođenja deteta kao i naziv lokala za koji mu se izdaje dozvola da ga može posećivati.

■ Pohadjanje **salona sa igrama** i **internet kafe-a** je zabranjeno mladima **ispod 16 godina starosti**, osim ako su u pratnji zakonskog zastupnika.

■ Mladi ispod **18 godina starosti** nemaju pravo da posećuju **noćne lokale**.

Veliki broj noćnih lokala smatraju se noćnim klubovima ("najtklub")!

Duvan

Školski propisi kantona Vo (canton de Vaud) izričito napominju da "učenici ne piju alkoholna pića i ne puše". Zakon zabranjuje prodaju duvana maloletnicima (ispod 18 godina starosti).

S druge strane, policijski propisi izričito napominju da deca školskog uzrasta u svakoj prilici treba da se ponašaju pristojno i učtivo i da ne puše.

Potrošnja duvana ozbiljno šteti zdravlju. Što se ranije dodje u kontakt sa duvanom, to je veća opasnost da se postane zavisan od njega.

10 - 18 godina

Noćni izlasci

Mladi ne izlaze noću posle **22h.** bez pratnje roditelja.

10 - 18 godina

Prekršaji i nasilja

Može se primeniti sudska kazna nad detetom, mladom ili odrasloj osobi, koja počinu neki od sledećih prekršaja :

■ nanošenje štete tuđoj svojini, vandalizam, grafiti i "tagovi", itd.,

■ korišćenje javnog saobraćaja bez karte,

■ krađa, utaja ili prikrivanje ukradenih predmeta, grupna krađa, krađa uz primenu nasilja, itd.,

■ raketiranje (ucena), pretnja, seksualna agresija, itd.,

■ namerno udaranje, nanošenje povreda iz nehata, svadja, tuća, itd.,

■ agresija rečima (nanošenje uvrede) ili telesna agresija.

Ukoliko im roditelji dozvole da se vrate kući sami, kasnije noću (na primer posle bioskopa, aktivnosti u nekim udruženjima, itd), mladima se izričito nalaže da dodju pravo kući, i to odmah. Što se tiče pristupa u bioskop, zvanično doba starosti se obavezno mora poštovati: to znači da roditelji ne mogu da odobre izuzetak od toga pravila.

Ako je maloletna osoba žrtva **raketiranja ili seksualne agresije**, važno je da o tome govori sa svojim roditeljima ili sa nekom odraslom osobom i da ovi to prime ozbiljno. Pored toga, neophodno je obavestiti gradsku policiju (117) o takvim agresijama, kako one ne bi ostale nekažnjene.